

- Tillæg nr. 1 til
§12-miljøgodkendelse
til
Brændegård
Grammegårdsvej 4
3751 Østermarie

Kolofon: Bornholms Regionskommune; september 2014

Udarbejdet af:	Teknik & Miljø
Layout & Tryk:	Teknik & Miljø
Journalnummer:	09.17.18P19-0029
Sagsbehandler:	Katrine Høst
Kortbilag:	Kort & Matrikelstyrelsen

Tillæg nr. 1 til

§ 12-miljøgodkendelse til Brændegård

Gyldighed

Dette tillæg til miljøgodkendelse meddeles efter § 12, stk. 3 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

Tillægget til miljøgodkendelsen gælder fra annonceringsdatoen den 3. september 2014.

Indholdsfortegnelse

1	Tillæg til miljøgodkendelsen.....	5
1.1	Baggrund.....	5
1.2	Forhold til eksisterende miljøgodkendelse	5
1.3	Afgørelse.....	6
1.4	Offentlighed.....	6
1.5	Klagevejledning.....	7
2	Generelle forhold.....	8
2.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	8
2.2	Meddelelsespligt	8
2.3	Gyldighed	9
2.4	Retsbeskyttelse.....	9
2.5	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	9
3	Vilkår for tillægget til § 12-miljøgodkendelsen.....	10
3.1	Vilkår vedr. produktionens omfang og fleksibilitet	10
3.2	Vilkår vedr. gyllekøling.....	10
4	Miljøteknisk redegørelse.....	11
4.1	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	11
4.1.1	Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav mv.	11
4.1.2	Brændegårds placering i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger:.....	11
4.1.3	Placering i landskabet.....	11
4.2	Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
4.2.1	Husdyrhold	12
4.2.2	Staldindretning og drift.....	12
4.3	Opbevaringskapacitet.....	14
4.3.1	Produktion af husdyrgødning.....	14
4.3.2	Ejendommens opbevaringsanlæg.....	14
4.4	Bedriftens landbrugsbrugsjord	14
5	Beskrivelse af produktionens ressourceforbrug.....	16
5.1	Energi.....	16
5.2	Vand.....	16
5.3	Foder og foderopbevaring.....	16
6	Forventede reststoffer og emission fra anlægget.....	17
6.1	Husdyrgødning.....	17
6.2	Kvælstofudvaskning	17
6.2.1	Overfladevand – Nitratklasse 1.....	17
6.2.2	Grundvand – nitratfølsomt område	17
6.3	Fosfor.....	17
6.4	Samlet ammoniakfordampning.....	17
6.5	Lugtemission.....	18
6.5.1	Vedvarende lugtkilder	18
6.5.2	Periodiske lugtkilder	19
6.6	Støvemission.....	19
6.7	Støjkilder.....	19
6.7.1	Vedvarende støjkilder.....	19
6.7.2	Periodiske støjkilder.....	20
6.8	Lys.....	20
6.9	Transport.....	20
6.10	Fluer og skadedyr.....	20
6.11	Spildevand	20
6.12	Affald.....	20
6.12.1	Olie- og kemikalieaffald.....	20
6.12.2	Animalsk affald.....	20
7	Risici	20
8	Egenkontrol.....	21
9	Husdyrbrugets ophør.....	21
10	Vurdering af produktions miljøpåvirkning.....	22
10.1	Udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand og/eller grundvand.....	22
10.2	Ammoniakdeposition til naturarealer.....	22

10.3	Påvirkning af Bilag IV-arter	23
11	Vurdering af ressourceforbrug og affaldshåndtering.....	24
12	Vurdering af lugt-, støv-, støj-, flue-, transport- og lysgener	24
13	Vurdering af anvendelse af bedste tilgængelige teknik	25
13.1	Energibesparende foranstaltninger	25
13.2	Vandbesparende foranstaltninger	26
13.3	Management og Godt Landmandskab.....	26
13.4	Foderoplysninger	27
13.5	Staldteknologi	27
13.6	Opbevaring/behandling af gødning	28
13.7	Udbringning af husdyrgødning.....	29
13.8	Samlede ammoniakemission fra produktionen i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer, smågrise og slagtesvin	30
14	Vurdering af hensynet til de landskabelige værdier.....	31
15	Vurdering af tiltag ved ophør af husdyrbruget	32
16	Vurdering af alternativer til beskrevet produktionsudvidelse.....	32
16.1	Alternative løsninger.....	32
16.2	0-alternativ	32
17	Afværgeforanstaltninger.....	33
17.1	Tekniske foranstaltninger	33
17.2	Fodermæssige forhold.....	33
18	Samlet konkluderende vurdering.....	33
Bilag 1	35

1 Tillæg til miljøgodkendelsen

1.1 Baggrund

Karsten Westh har ansøgt om en udvidelse af svineproduktionen på Brændegård, Grammegårdsvej 4, 3751 Østermarie, matr. nr. 83a og 83s m.fl. Østermarie, som han selv ejer.

Der ønskes udvidet til 714 søer, 28.000 smågrise (til 35 kg), 374 polte (35-104 kg) og 374 slagtesvin (35-110 kg) svarende til 343,94 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der tilbygges en ekstra sektion til smågrise. Denne ekstra sektion tilbygges i umiddelbar forlængelse af eksisterende klimastald mod nord. Der tilbygges i alt ca. 450 m².

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 20. september 2013.

Ansøgningen omfatter ingen dyrkningsarealer, idet bedriftens arealer og forpagtninger drives under to selvstændige CVR-numre. Der er derfor indsendt særskilte ansøgninger om arealgodkendelse af arealerne iht. husdyrgodkendelseslovens § 16.

1.2 Forhold til eksisterende miljøgodkendelse

Bornholms Regionskommune meddelte 30. september 2009 miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Brændegård. Den eksisterende miljøgodkendelse giver tilladelse til 680 søer, 21.000 smågrise (7,2- 30 kg), 350 polte (30-104 kg) og 350 slagtesvin (30-110 kg). På baggrund af en anmeldelse om fulde stalde meddelte Bornholms Regionskommune endvidere 8. juli 2013 tilladelse til at øge produktionen til 714 søer, 22.604 smågrise (7,2-30 kg), 374 polte (30-104 kg) samt 374 slagtesvin (30-110 kg). Dette svarer til i alt 291,46 DE.

I forbindelse med den eksisterende miljøgodkendelse på Brændegård blev der installeret gyllekølingsanlæg i polte-, løbe-, fare- og klimastald med krav om bl.a. en gennemsnitlig årlig køleffekt på 15 W/m² og en årlig driftstid på mindst 6570 timer.

Afgørelsen om miljøgodkendelse blev truffet i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 12, stk. 2. Afgørelsen blev annonceret i Bornholms Tidende den 30. september 2009 med klagefrist til den 28. oktober 2009.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige ændringer ved husdyrproduktionen på Brændegård, Grammegårdsvej 4, 3751 Østermarie, matr. nr. 83a m.fl. Østermarie i forhold til den eksisterende § 12-miljøgodkendelse af 30. september 2009 samt tilhørende tilladelse til fulde stalde givet den 8. juli 2013.

1.3 Afgørelse

Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse på Brændegård, Grammegårdsvej 4, 3751 Østermarie, matr. nr. 83a m.fl. Østermarie i henhold til de gældende regler¹.

Godkendelsen gives som et tillæg til den eksisterende § 12-miljøgodkendelse af 30. september 2009 samt tilhørende tilladelse til fulde stalde givet den 8. juli 2013.

Tillægget til godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (skemanummer 57136) med tilhørende bilag og øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent samt efterfølgende beregninger.

Tillægget til § 12-miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de gældende regler på området og miljøgodkendelsens vilkår overholdes, herunder også vilkår stillet i eksisterende miljøgodkendelse af 30. september 2009.

Bedriftens udbringningsarealer godkendes særskilt i to § 16-godkendelser, idet arealerne drives under to selvstændige CVR-numre henholdsvis Brændegård Agro I/S med CVR-nr. 34121109 og Brændegård Øko I/S med CVR-nr. 34244421. Arealerne er således ikke omfattet af tillægget til § 12-miljøgodkendelsen.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Bornholms Regionskommune.

Tillægget til § 12-miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Teknik & Miljø bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

1.4 Offentlighed

Bornholms Regionskommune offentliggjorde i perioden 30. september til 14. oktober 2013, at kommunen havde modtaget en ansøgning om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (også kaldet husdyrgodkendelsesloven), tilhørende bekendtgørelse nr. 1172 af 4. oktober 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 12. februar til 26. marts 2014 udsendt til høring hos naboer, ansøger selv og en række organisationer, der har anmodet herom. Der indkom ingen bemærkninger.

1.5 Klagevejledning

Regionskommunens afgørelse kan påklages til Natur- & Miljøklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger klage over visse afgørelser. En eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, Skovløkken 4, 3770 Allinge, som videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at du indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende dig en opkrævning på gebyret, når Nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnet hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Klagefristen er 4 uger fra 3. september 2014, hvor afgørelsen annonceres på regionskommunens hjemmeside www.brk.dk.

2 Generelle forhold

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter under CVR nr. 80970951 på ejendommen Brændegård, Grammegårdsvej 4, 3751 Østermarie, matr. nr. 83a m.fl. Østermarie. Selve den nye staldudvidelse sker på matrikel 83s Østermarie, idet den eksisterende stald er bygget henover matrikelgrænsen. Den eksisterende gyllelagune ligger ligeledes på matrikel 83s. Matriklerne vil i forbindelse med byggesagsbehandlingen formodentlig blive krævet ommatrikuleret eller sammatrikuleret, så hele staldbygningen ligger inden for én matrikel.

Brændegård ejes og drives af Karsten Westh. Ejendommen drives på nuværende tidspunkt som en konventionel svineproduktion med søer (og polte), smågrise og slagtesvin. Slagtesvin leveres til Danish Crowns slagteri i Rønne.

Udover Brændegård ejer og driver Karsten Westh Ndr. Ellebygård, Kirkeskolevej 9, 3751 Østermarie, Kornvang, Svanekevej 17, 3751 Østermarie og Grammegårdsvej 3, 3751 Østermarie.

Til Brændegård er tilknyttet husdyrproduktion med CHR nr. 92936. Bedriften har CVR nr. 80970951 og P-nr. 1002610066.

Karsten Westh ønsker at udvide den eksisterende besætning på Brændegård på 714 søer, 22.604 smågrise (7,2-30 kg), 374 polte (30-104 kg) samt 374 slagtesvin (30-110 kg) til 714 søer, 28.000 smågrise (7,2-35 kg), 374 polte (35-104 kg) og 374 slagtesvin (35-110 kg). Antal søer, polte og smågrise bibeholdes altså, men antallet af smågrise ønskes øget til fra 22.604 til 28.000, og afgangsvægten på smågrise øges til 35 kg. Dette sker for at fremtidssikre produktionen til effektivitetsstigninger (flere grise pr. årssø) samt for at kunne optimere produktionen på ansøgers anden ejendom Ndr. Ellebygård, hvor der er produktion af slagtesvin. Her ændres således indgangsvægten til 35 kg i stedet for nuværende 30 kg.

Den ønskede udvidelse svarer til en udvidelse fra 291,46 DE til 343,94 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ekstra sektion til smågrise. Denne ekstra sektion tilbygges i umiddelbar forlængelse af eksisterende klimastald mod nord. Der tilbygges i alt ca. 450 m².

Den nye sektion forsynes med gyllekølingsanlæg, ligesom der er gyllekølingsanlæg i eksisterende polte-, løbe-, fare- og klimastald.

Nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt ligger i afstande af henholdsvis ca. 400 og 460 m af produktionsanlæggene på Brændegård.

Bedriftens udbringningsarealer er ikke en del af dette tillæg til miljøgodkendelse, da de drives under selvstændige CVR-numre. Teknik & Miljø har den 28. januar 2014 givet § 16-godkendelser af arealerne under henholdsvis Brændegård Agro I/S og Brændegård Øko I/S.

2.2 Meddelelsespligt

Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:

- Når besætningen er nået op på 343,94 DE dyreenheder

- Besætningens/produktionens størrelse den 3. september 2016 (2 år efter godkendelsens dato)

Teknik & Miljø stiller vilkår om, at ved større vedligeholdelsesarbejder på anlægget (staldinventar, ventilationsanlæg og lignede) skal den valgte løsning leve op til bedste tilgængelige teknik /BAT. Arbejdet skal anmeldes til Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø, som vurderer, om kravet om BAT er opfyldt. Formålet er at sikre, at der fremover anvendes den på det pågældende tidspunkt bedste tilgængelige teknologi også ved ændringer, der ellers ikke kræver godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Tillægget anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis tillægget ikke har været helt eller delvist udnyttet tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Produktionen må dog hvert år være op til 15 % mindre end den angivne produktion, uden at dette får konsekvenser for tillægget.

Hvis ikke tillægget til § 12-miljøgodkendelsen er opfyldt, eller tillæggets vilkår ikke efterleves, kan dette medføre at hele eller dele af tillægget bortfalder.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 3. september 2022. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er forløbet 8 år, jf. § 40. st. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

3 **Vilkår for tillægget til § 12-miljøgodkendelsen**

Tillægget til § 12-miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår. Vilkårene erstatter vilkår 1.2.1 og 2.4.1-2.4.4 i den eksisterende miljøgodkendelse, hvis tillægget tages i brug. Alle øvrige vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse er stadig gældende.

3.1 Vilkår vedr. produktionens omfang og fleksibilitet

3.1.1 Produktionen må udgøre op til 343,94 DE, bestående af 714 søer, 28.000 smågrise (7,2-35 kg), 374 polte (35-104 kg) og 374 slagtesvin (35-110 kg). Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal dyreenheder på 343,94 DE ikke overskrides. For smågrise må indgangsvægten variere inden for intervallet 6-8 kg, og afgangsvægten må variere inden for intervallet 32- 37 kg som gennemsnit på årsplan. For slagtesvin må afgangsvægten variere inden for intervallet 105-112 kg som gennemsnit på årsplan.

3.2 Vilkår vedr. gyllekøling

3.2.1 Gyllekanalerne i den nye smågrisesektion - i alt 107 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. I eksisterende polte-, løbe-, fare- og klimastald er der i forvejen etableret køleslanger – i alt 1300 m² gyllekanaler. Samlet skal således 1407 m² gyllekanaler være forsynet med køleslanger.

3.2.2 I miljøgodkendelsen er det forudsat, at gyllekøling skal reducere ammoniakfordampningen med 7 % ved en driftstid på 6570 timer om året. Dette svarer til en reduktion i ammoniakfordampningen på 5,25 % ved en driftstid på 8760 timer om året (hele året). Varmepumpen skal for det samlede anlæg levere en årlig køleydelse på mindst 66.187 kWh for at opnå denne reduktion i ammoniakfordampningen. Dette svarer til en køleeffekt på 7,56 kW med en driftstid på 8760 timer om året eller en køleeffekt på 10,07 kW med en driftstid på 6570 timer om året.

3.2.3 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Alternativt kan der monteres en timetæller og en separat elmåler på varmepumpen. I så fald skal følgende ligning overholdes: antal timer årligt x køleeffekt = mindst den årlige køleydelse, der er stillet vilkår om.

3.2.4 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

3.2.5 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Anlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.

3.2.6 Enhver type af driftsstop noteres i logbog sammen med angivelse af årsag og varighed.

3.2.7 Registreringer fra datalogger, logbogen, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4 Miljøteknisk redegørelse

I dette afsnit er primært fokuseret på de faktorer, der har ændret sig i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 30. september 2009 samt tilhørende tilladelse til fulde stalde givet den 8. juli 2013. Uændrede forhold er ikke beskrevet.

4.1 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, afstandskrav mv.

Brændegård er placeret i landzone, og nærmeste byzone er Østermarie, som ligger ca. 550 m vest for Brændegård. Det nærmeste sommerhusområde er beliggende ved Bølshavn ca. 4,8 km fra ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse er beliggende ved Østermarie byzone. Nærmeste enkeltbeboelse uden for samlet bebyggelse uden landbrugspligt og ikke ejet af Karsten Westh er beliggende ca. 350 m øst for Brændegård. Det nærmeste område i landzone, som i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv er Østermarie Losseplads, som ligger mere end 2 km væk fra ejendommen.

Alle nedenstående afstandskrav i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt ved byggeriet:

- Ikke-almene vandforsyningsanlæg (25 m) og almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)
- Naboskel (30 m)
- Nabobeboelse (50 m)

Der skal her gøres opmærksom på, at den eksisterende stald, som skal udvides, er placeret hen over et matrikelskel. I forbindelse med byggesagsbehandlingen vil der formodentlig blive stillet krav om, at matriklerne ommatrikuleres eller sammatrikuleres, så hele bygningen holdes inden for én matrikel.

4.1.2 Brændegårds placering i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger:

Brændegårds placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse.

Placeringen af den ekstra smågrisesektion overholder alle krav til byggelinjer. Nærmest kommer fortidsmindebeskyttelseslinjer omkring to helleristninger beliggende i marken nordøst for ejendommen. Men idet den nye staldsektion placeres mere end 100 m fra fortidsminderne, overholdes fortidsmindebeskyttelseslinjen.

4.1.3 Placering i landskabet

Landskabeligt er Brændegård placeret for enden af en ca. 525 m lang fællesprivat vej, som grænser op til Godthåbsvej, som er en offentlig vej. Stuehuset er rødt med sort bindingsværk og tegltag. Stuehuset er placeret mod syd i forhold til produktionsbygningerne. Stuehusets gavle vender øst/vest, og haven omgiver dets sydside. Nord for stuehuset er de oprindelige produktionsbygninger placeret og nord for disse er de nuværende produktionsbygninger placeret.

Ejendommen er beliggende i et landbrugslandskab med en kombination af åbne marker, levende hegn og småskove. I området findes der flere mindre ejendomme, og få større produktionslandbrug. Brændegård ligger i en dalsænkning i landskabet og fremtræder derfor ikke som et dominerende element i landskabet.

Ændringer i anlægget i forhold til eksisterende miljøgodkendelse fra 2009 består i, at den eksisterende klimastald forlænges med ca. 15 m mod nord. Byggeriet bliver i samme materialer som eksisterende stald med samme taghældning, højde til kip mv. Den eksisterende stald, som forlænges, er ca. 7,5 m til kip og har en taghældning på ca. 15 grader. Stalden er opført i rødbrune betonelementer med gråt eternittag. Dog er facaden i brændte sten, således at det matcher de øvrige bygninger.

De eksisterende bygninger er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse af 30. september 2009.

Se anlægstegning bilag 1.

4.2 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.2.1 Husdyrhold

Den nuværende produktion udgøres af 714 årssøer, 22.604 smågrise (7,2-30 kg), 374 polte (30-104 kg) samt 374 slagtesvin (30-110 kg). Der ønskes bibeholdt samme antal søer, polte og slagtesvin, mens antal smågrise ønskes øget til 28.000. Det er altså en stigning på 5400 smågrise. Samtidig ønskes afgangsvægten på smågrisene øget til 35 kg.

Den ønskede udvidelse svarer til en udvidelse fra 291,46 DE til 343,94 DE

Fordelingen af antal af dyr og dyreenheder på dyrekategori før og efter udvidelsen på Brændegård fremgår af tabel 2.

Tabel 1: Ejendommens husdyrproduktion før og efter udvidelse

Ejendom	Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE
Brændegård	714 årssøer	166,05	714 årssøer	166,05
	22.604 smågrise (7,2-30 kg)	104,33	28.000 smågrise (7,2-35 kg)	157,57
	374 polte (30-104 kg)	9,98	374 polte (35-104 kg)	9,60
	374 slagtesvin (30-110 kg)	11,10	374 slagtesvin (35-110 kg)	10,72
I alt		291,45		343,94
Ændring i alt				52,49

4.2.2 Staldindretning og drift

Udvidelsen af klimastalden indrettes som den eksisterende med delvist spaltegulv. Stalden indrettes med 830 stipladser, så der kan være 6,5 hold smågrise pr. år. De sker ingen ændringer i eksisterende stalde.

I nedenstående tabel 3 er en oversigt over dyrehold og staldtyper for ansøgt drift med antal stipladser for den enkelte stalde, hvilket svarer til antal dyr på stald.

Table 2: Dyrehold og staldd typer for ansøgt drift.

Dyrekategori	Stald	Staldtype	Antal dyr pr. år	Stipladser (antal dyr på stald)	Antal DE
Årssøer	Drægtighedsstald	Drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	520	389	84,47
		Løbestald, løsgående, delvis spaltegulv	194	147	31,51
		Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	714	178	50,06
Smågrise	Eksisterende klimastald	Toklimastald, delvis spaltegulv	22.604	3480	104,33
	Udvidelse af klimastald	Toklimastald, delvis spaltegulv	5.396	830	30,37
Polte og slagtesvin	Polte/slagtesvinestald	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	374	100	9,60
			374	100	10,72
I alt					343,94

Ventilation

Ventilationen i den ekstra sektion til smågrise vil blive som for de eksisterende sektioner. Dette er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse således:

Ventilationssystemet er undertryksventilation med diffust luftindtag. Luften indtages diffust over hele loftpladen gennem isoleringen. Luften hentes til loftrummet fra åbner under udhænget. Der er to udsugningsskorstene på hver sektion fordelt på hver side af kip. Udsugningsskorstene er monteret med frekvensregulerede Grundfosmotorer, der er trykstabile, støjsvage og har et lavt strømforbrug i forhold til almindelige motorer. Den maksimale ventilationsydelse på udsugningsskorstenene er for hver sektion 43.573 m³/time, dvs. 22.787 m³/time for hver sektion. Diameteren er 80 cm, højden på afkastskorstenene er 1 meter og skorstenen er med konus. Lufthastigheden i afgangsluften bliver således 12,6 m/s.

Overbrusning

Overbrusning i ny smågrisesektion sker som i eksisterende. Overbrusning benyttes efter behov i varmeperioder. Der anvendes lavtrykskøling. Som udgangspunkt vil Dansk Svineproduktions anbefalinger blive fulgt. Ved en udetemperatur på 16-18 grader: 1-2 minutter 1-2 gange pr. time. Ved en udetemperatur over 18 grader: 2-3 minutter 2-3 gange pr. time. Der overbruses i tidsrummet fra kl. 9.00 - 20.00.

Rengøring og desinficering af stalde

Rengøring og desinficering i ny smågrisesektion sker som i eksisterende. Staldsektionerne iblodsættes, vaskes og desinficeres mellem hvert hold grise. Der anvendes en vaskerobot. Robotten monteres en almindelig højtryksrenser og vasker efter et indlagt program. Robotten rengør 80-90 % og en efterskylning er derfor nødvendig.

4.3 Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af husdyrgødning skal være tilstrækkelig i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.3.1 Produktion af husdyrgødning

I henhold til beregninger i DLBR norm 2012/13 er normproduktionen af husdyrgødning fra den ansøgte produktion 9383 m³. Al gyllen separeres efterfølgende.

Tabel 3: Produktion af husdyrgødning før og efter udvidelse

Ejendom	Før udvidelsen	Efter udvidelsen
	Gylle m ³	Gylle m ³
Brændegård	7843	9383

4.3.2 Ejendommens opbevaringsanlæg

Gyllen ledes fra staldene ud til en buffertank, hvorfra det ledes gennem separationsanlægget. Den faste gyllefraktion opsamles herefter i en container, mens væskefraktionen ledes videre til opbevaring i gyllelagunen. Den faste fraktion leveres herefter til Biokraft A/S.

Kapaciteten i lagunen er 7300 m³ og i buffertanken 500 m³ - i alt 7800 m³. Det vil sige, at der er 7800 m³/9383 m³ x 12 mdr. = 9,9 mdr. opbevaringskapacitet. Dette er tilstrækkeligt iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Reelt er opbevaringskapaciteten større, idet normmængderne af husdyrgødning indeholder regnvand opsamlet i gyllebeholder. Dette udgør 0,4 m³ pr. m² gylleoverflade. Da der er tale om overdækkede beholdere, opsamles der aktuelt ikke regnvand i disse. Derudover fraføres mellem 7 og 10 % af volumen med fiberen, men der tilsættes samtidig lidt vand under separationsprocessen. Samlet set betyder disse faktorer, at opbevaringskapaciteten reelt nærmere er 12 mdr.

Tabel 4: Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Beholder	Kapacitet
Gyllelagune	7300 m ³
Buffertank	500 m ³
Total	7800 m³

4.4 Bedriftens landbrugsbrugsjord

Bedriftens udbringningsarealer er siden sidste miljøgodkendelse blevet skilt fra svineproduktionen, idet arealerne drives under to selvstændige CVR-numre henholdsvis Brændegård Agro I/S med CVR-nr.

34121109 og Brændegård Øko I/S med CVR-nr. 34244421. Arealerne er således ikke omfattet af tillægget til § 12-miljøgodkendelsen.

Al husdyrgødningen fra svineproduktionen på Brændegård separeres, og fiberen afsættes til Biokraft, mens væskefraktionen afsættes til arealer drevet under Brændegård Agro I/S samt Brændegård Øko I/S. Såvel Brændegård Agro I/S samt Brændegård Øko I/S har arealer beliggende i nitratklasse 1, og der er derfor udarbejdet selvstændige arealgodkendelser af disse.

5 Beskrivelse af produktionens ressourceforbrug

I dette afsnit er beskrevet de faktorer, der som følge af besætningsændringen har ændret sig i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 30. september 2009 samt tilhørende tilladelse til fulde stalde givet den 8. juli 2013. Uændrede forhold er ikke beskrevet.

5.1 Energi

Energiforbruget vil stige lidt, idet den ekstra sektion med smågrise vil skulle opvarmes fra eksisterende gyllekølingsanlæg. Desuden vil der blive et ekstra energiforbrug i den nye sektion til ventilation og belysning. Den øgede produktion kræver desuden forarbejdning og blanding af ekstra foder samt udfodring af dette. Det anslås, at energiforbruget stiger med ca. 20.000 kWh/år.

5.2 Vand

Vandforbruget stiger med drikkevand til de ekstra smågrise samt vask af den ekstra sektion. I henhold til normforbrug angivet i Håndbog for driftsplanlægning vil de ekstra smågrise betyde, at vandforbruget stiger med ca. 820 m³/år. Da der fodres med valle, vil vandforbruget blive mindre, og det anslås derfor kun at stige med godt 400 m³.

5.3 Foder og foderopbevaring

Der sker ikke nogen ændringer i fremstilling af foder og foderopbevaring, kun er mængderne lidt større.

6 Forventede reststoffer og emission fra anlægget

6.1 Husdyrgødning

I forbindelse med en husdyrproduktion vil der være et afkast af husdyrgødning indeholdende primært kvælstof, fosfor og kalium. Det er specielt kvælstof og fosfor, der kan påvirke det omgivende miljø. I tabel 9 er angivet mængden af husdyrgødning samt dennes indhold af kvælstof og fosfor før og efter udvidelsen.

Den producerede mængde rågylle på bedriften indeholder ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk nedenstående mængder kvælstof (N) og fosfor (P).

Tabel 5: Kvælstof (N) og fosfor (P) i produceret husdyrgødning (rågylle) før og efter udvidelsen.

Rågylle	Kg N		Kg P	
	Før	Efter	Før	Efter
Brændegård	27.117	32.490	7.236	8.792

Al gylle produceres på bedriften separeres i et mobilt separationsanlæg. Den faste fraktion indeholder ca. 10 % af rågyllets kvælstof og ca. 60 % af rågyllets fosfor, mens væskefraktionen indeholder 90 % af rågyllets kvælstof og 40 % af rågyllets fosfor. Den faste fraktion leveres til biogasanlægget Biokraft A/S i Aakirkeby, mens væskefraktionen afsættes til arealer under Brændegård Agro I/S og Brændegård Øko I/S.

Tabel 6: Kvælstof (N) og fosfor (P) i hhv. fiber- og væskefraktionen efter udvidelsen.

Total produktion af husdyrgødning	Kg N	Kg P
Fiberfraktion til Biokraft A/S	3249	5275
Væskefraktion til arealer	29.241	3.517

6.2 Kvælstofudvaskning

6.2.1 Overfladevand – Nitratklasse 1

Såvel Brændegård Agro I/S samt Brændegård Øko I/S, som væskefraktionen afsættes til, har arealer beliggende i nitratklasse 1, og der er derfor udarbejdet selvstændige arealgodkendelser for disse.

6.2.2 Grundvand – nitratfølsomt område

Der er ikke udbringningsarealer i nitratfølsomme områder.

6.3 Fosfor

Der er ikke udbringningsarealer beliggende i områder, der afvander til Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor.

6.4 Samlet ammoniakfordampning

Ved en husdyrproduktion vil der være fordampning af ammoniak fra stalde, husdyrgødningslagre samt ved udspreddning af husdyrgødningen. Størrelsen af ammoniakfordampningen er afhængig af

produktionens størrelse samt af stalddypen, lagertypen samt tidspunkt og teknik til udbringningen af husdyrgødningen. Beregninger af ammoniakemission er beregnet i det elektroniske ansøgningsskema jf. kravet i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 3336,37 kg N/år, og meremissionen fra anlægget er beregnet til 354,07 kg N/år. Ved meremission forstås den samlede ansøgte emission fra stald og lager fratrukket emissionen ved nudrift.

Det generelle krav er, at der for nye stalde og stalde, hvor indretningen ændres, skal ske en reduktion i ammoniakfordampningen på 30 % i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Kravet om 30 % reduktion på ammoniakudledningen er opfyldt med 564,15 kg N/år mere end nødvendigt. Ammoniakemissionen reduceres bl.a. ved, at der etableres gyllekøling og at gylleopbevaringslagre er overdækkede.

6.5 Lugtemission

Lugtemission stammer fra staldene samt fra husdyrgødningssystemerne inklusiv opbevaringsanlægget. Desuden forekommer lugtemission ved udbringning af husdyrgødningen.

Der kan skelnes mellem vedvarende og periodiske lugtkilder. De vedvarende lugtkilder stammer fra dyrene i staldene samt fra anlæg til håndtering og opbevaring af gylle. De periodiske stammer primært fra udspreddning af husdyrgødning.

6.5.1 Vedvarende lugtkilder

For de vedvarende lugtkilder beregnes en lugtgeneafstand. Uden for denne lugtgeneafstand må lugtgenerne fra husdyrholdet anses som værende ubetydelige. Lugtgeneafstandene er beregnet ved hjælp af både den nye lugtvejledning (ny lugtvejledning for husdyrbrug) og FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj, 2002), og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden.

I beregningerne af lugtgeneafstanden er der taget udgangspunkt i, at alle dyr er på stald.

Det elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter den nye lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Tabel 7: Geneafstand for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk.

	Beregningsmodel	Geneafstand
Geneafstand til boligområde i byzone/sommerhusområde	FMK	553,63 m
Geneafstand til byzone i øvrigt og ”samlet bebyggelse”	Ny	373,89 m

Geneafstand til boliger uden for ”samlet bebyggelse”

Ny

175,08 m

Lugtemissionen fra et produktionsanlæg stammer fra staldanlægget samt fra gyllebeholdere. I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugtemissionen fra staldanlægget ud fra antal kg grise på stald til et givent tidspunkt. Fordelingen af dyr i staldene og antal stipladser (svarende til antal dyr på stald til et givent tidspunkt) kan ses i tabel Tabel 2.

Søerne er fordelt med 75 % i løbe/drægtighed og 25 % i farestald.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt, som ikke ejes af Karsten Westh, er Grammegårdsvej 1 beliggende øst for ejendommen og Godthåbsvej 63 beliggende nord for ejendommen. Godthåbsvej ligger tættest på de nordligst beliggende staldafsnit, mens Grammegårdsvej 1 ligger tættest på de sydlige og østlige staldafsnit. Grammegårdsvej 1 er beliggende ca. 460 m fra nærmeste staldafsnit, mens Godthåbsvej 1 er beliggende ca. 400 m fra nærmeste staldafsnit.

Nærmeste samlede bebyggelse og byzone (Østermarie) er beliggende ca. 570 m øst for nærmeste staldafsnit.

For byzone/sommerhusområde angiver FMK-modellen den største geneafstand, hvorfor det er denne afstand, der vil være den gældende. For samlet bebyggelse og boliger uden for samlet bebyggelse angiver den nye model den største afstand.

Geneafstanden til enkeltbeboelse uden for samlet bebyggelse er jf. Tabel 7 beregnet til 175,08 m fra centrum af kildeområdet, og da der er mindst 400 m til nærmeste enkeltbeboelse (uden landbrugspligt og ikke ejet af Karsten Westh) er afstanden således overholdt. Geneafstande til samlet bebyggelse og byzone er beregnet til henholdsvis 373,89 m og 553,63 m. Disse geneafstande er også overholdt, idet den vægtede gennemsnitsafstand til byzone og samlet bebyggelse er ca. 626 m.

6.5.2 Periodiske lugtkilder

Periodiske lugtkilder stammer hovedsageligt fra udbringning af husdyrgødning. Der sker ikke nogen ændringer i håndteringen af husdyrgødning i forbindelse med udvidelsen, kun er mængderne en smule større.

6.6 Støvemission

Der er kun meget begrænsede støvgener forbundet med produktionen på Brændegård. Foderet håndteres i lukket system og giver ikke anledning til støvgener. Der sker ingen ændringer af dette i forbindelse med udvidelsen. Støvgener vil derfor primært kunne forekomme i høst, hvor der håndteres halm og evt. tilkøres korn og frø til ejendommen. Dette påvirkes ikke af udvidelsen.

6.7 Støjkilder

6.7.1 Vedvarende støjkilder

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. Støjniveauet er ved det nuværende produktionsanlæg meget lavt, idet der er tale om et støjsvagt ventilationsanlæg. Ventilationsanlægget

kører kontinuerligt døgnet rundt hele året – dog med størst ydelse om sommeren, når det er varmt. Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne mindsker unødigt støj.

Støjniveauet forventes kun øget ubetydeligt, idet der i den nye smågrisesektion også opsættes nyeste teknologi.

6.7.2 Periodiske støjkilder

Støj kan periodisk stamme fra transport til og fra Brændegård med foder, husdyrgødning og dyr samt ved korntørring og ved brug af male/blandeanlæg. Den periodiske støj forventes kun øget ubetydeligt i forbindelse med udvidelsen i forbindelse med de få ekstra fodertransporter til ejendommen, se nedenfor.

6.8 Lys

Den eneste ændring af lysforholdene på ejendommen er, at der vil være lys i den nye smågrisesektion ved behov. Der opsættes ingen kraftige udendørs projektører eller andre kraftige lyskilder på den nye sektion.

6.9 Transport

De eneste ændringer i transport til og fra ejendommen som følge af udvidelsen er, at der vil være transport af ekstra 220 tons foder til ejendommen om året svarende til 12 lastbiler. Der vil skulle flyttes 540 grise om ugen efter udvidelsen mod 450 om ugen nu, men da der kan være 720 grise på et læs, vil det ikke give et øget antal transportere i forhold til før udvidelsen. Ekstra fiber til Biokraft vil betyde transport af ca. 10 læs ekstra om året.

6.10 Fluer og skadedyr

Der sker ingen ændringer i bekæmpelsen af fluer og skadedyr i forbindelse med udvidelsen.

6.11 Spildevand

Ekstra restvand vil bestå af vaskevand fra den nye staldsektion. Dette vil ledes til gyllekanal og dermed til gyllebeholder.

6.12 Affald

Der vil være en meget begrænset øgning af affaldsmængden i forbindelse med udvidelsen. Der sker ingen ændringer i håndteringen af affald.

6.12.1 Olie- og kemikalieaffald

Der sker ingen ændringer.

6.12.2 Animalsk affald

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA Proteins, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Mængden forventes at stige proportionalt med besætningsudvidelsen, men da der er tale om en mindre udvidelse af smågrise, vil den øgede mængde animalsk affald også være meget begrænset.

7 Risici

Der er udarbejdet beredskabsplan for Brændegård. Denne opdateres i forbindelse med tilbygningen af den nye sektion.

8 Egenkontrol

Egenkontrol fortsættes som hidtil og i tråd med vilkårene stillet i den eksisterende miljøgodkendelse og dette tillæg.

9 Husdyrbrugets ophør

Udvidelsen påvirker ikke de forholdsregler, der tages, i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

10 Vurdering af produktions miljøpåvirkning

10.1 Udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand og/eller grundvand

Da udbringningsarealerne ikke er en del af denne miljøgodkendelse, ligger alle vurderinger i forhold til udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand og/eller grundvand i de to selvstændige § 16-arealgodkendelser. Heri er der stillet de nødvendige vilkår, som sikrer, at kravene til beskyttelsen af vandområder er overholdt.

10.2 Ammoniakdeposition til naturarealer

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. Husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og derfor påvirke særligt næringsfattige naturtyper i det åbne land. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter:

- 1) et krav om en begrænsning af ammoniakfordampningen, som gælder for alle husdyrbrug, der skal miljøgodkendes (det generelle reduktionskrav), og
- 2) et krav om maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder.

Det generelle reduktionskrav:

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 30 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem i 2007. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg.

Krav ved ammoniakfølsomme naturområder:

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori I-natur, kategori II-natur og kategori III-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori I-natur og kategori II-natur omfatter en forbudszone på 10 m samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori III-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategorisering og beskyttelsesniveau

Kategori I natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-07 kg N/ha/år afhængigt af andre husdyrbrugs beliggenhed i nærheden*.

Kategori II natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori III natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*) 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Der er ingen kategori I eller II-naturområder inden for 1000 m af ejendommen. Nærmeste kategori I-natur er beliggende i Natura 2000-område 186 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne mere end 2,2 km syd for Brændegård. Nærmeste kategori II-naturområde er lokaliseret mere end 2,4 km vest for Brændegård (overdrevsareal).

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk deposition til et naturareal, som ikke længere er registreret som § 3- overdrevsareal. Dette "areal" ligger ca. 1900 m nord nord vest for anlægget på Brændegård, og såvel totaldepositionen som merdepositionen beregnes til 0,0 kg N/ha/år. Da både kategori I- og II-natur aktuelt ligger længere væk fra ejendommen i forhold til det areal, som systemet regner med og ikke i en mere hyppig vindretning, vil depositionen til disse arealer også ligge på 0,0 kg N/ha.

Nærmeste overdrevsareal under 2,5 ha (potentielt kategori III-natur), ligger ca. 1,4 km nordøst for anlægget. Totaldepositionen hertil er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og merdepositionen til 0,0 kg N/ha/år. Kravet til maksimal merdeposition er således overholdt. (Beregning af deposition til dette overdrevsareal findes i fiktivt ansøgningsskema med nummer 57386).

Nærmeste § 3-beskyttede naturareal herudover er et engareal ca. 1,1 km sydøst for Brændegård samt en række vandhuller i kortere afstand fra ejendommen.

Nærmeste skov er beliggende ca. 460 m vest for Brændegård. Totaldepositionen hertil er beregnet til 0,6 kg N/ha/år og merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er mindre end de 1,0 kg N/ha/år, som kommunen kan stille krav om som merdeposition, hvis skoven vurderes som værende kategori III-natur, er kravet til kategori III-natur således opfyldt. Der er derfor ikke foretaget yderligere vurdering af, hvorvidt skoven er ammoniakfølsom. (Beregning af deposition til skoven findes i fiktivt ansøgningsskema med nummer 61276).

På denne baggrund vurderer Teknik & Miljø, at produktionen på Krusegård hverken før eller efter udvidelsen påvirker de omkringliggende naturområder, herunder Natura 2000-områder, væsentligt.

10.3 Påvirkning af Bilag IV-arter

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

I området omkring udspretningsarealer er der registreret løvfrøer i to vandhuller ved Ellebygård og Jessegård henholdsvis 210 og 350 m fra udspretningsarealet. Ved Hoppegård er der registreret løvfrøer i to vandhuller henholdsvis 350 og 600 m øst for udspretningsarealet. Endvidere er der registreret stor vandsalamander 1,1 km fra udspretningsarealerne. Nærmeste lokalitet, på selve produktionsanlægget på Brændegård, hvor der er registreret bilag-IV arter er lokaliseret 3,3 km nordøst for ejendommen. Det vurderes ikke, at de nævnte lokaliteter vil blive påvirket af afstrømning fra arealer tilknyttet produktionen på Brændegård, og det atmosfæriske kvælstofbidrag fra Brændegård vil være så ubetydeligt, at det ikke vil kunne medføre en væsentlig ændring i lokalitetens tilstand. Teknik & Miljø

vurderer derfor, at Bilag IV-arterne og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på Brændegård.

11 Vurdering af ressourceforbrug og affaldshåndtering

Teknik & Miljø har på baggrund af oplysningerne om ressourceforbrug og affaldshåndtering vurderet, at der i forbindelse med driften på Brændegård er gjort tiltag, som vil sikre, at anvendelse af energi, vand og næringsstoffer minimeres mest muligt, således at tabene til omgivelserne bliver så minimale som mulige, samtidig med at produktionen kan foregå på et rentabelt niveau.

Med hensyn til affaldshåndtering vurderes det, at følges vilkårene 2.15.5 til 2.15.15 i den eksisterende miljøgodkendelse, vil driften af Brændegård ikke medføre affaldsgener.

12 Vurdering af lugt-, støv-, støj-, flue-, transport- og lysgener

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation. Der forelægger kun få systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og reguleres derfor ved hjælp af generelle regler, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav til placering af stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

Lugtgenefastholdene med udgangspunkt i den nuværende og kommende produktion på Brændegård er beregnet både i henhold til FMK-vejledningen og i henhold til den nye lugtvejledning.

Lugtgeneberegningerne viser, at lugtgenekriterierne ifølge Lov 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt både i forhold til boliger i byzone, boliger i samlet bebyggelse og for enkelt beboelse i landzone.

Det er Teknik & Miljø's vurdering, at udvidelsen af dyreholdet på Brændegård ikke vil betyde større gener for naboer i området omkring Brændegård – nærmeste nabobeboelser, som ikke er omfattet af landbrugspligt og ikke ejes af ansøger, er beliggende cirka 400 og 460 meter fra nærmeste produktionsanlæg på Brændegård. Lugtgenefastholdet til enkeltbeboelser beregnes til 175 m, hvor den er beregnet til 162 m i den eksisterende miljøgodkendelse. Der er således tale om en begrænset øgning i lugten. Samlet set vurderes der ikke at være væsentlige kumulative effekter i relation til lugtgener i området omkring Brændegård, idet der ikke ligger andre større husdyrproduktioner i den mest fremherskende vindretning, dvs. vest for Brændegård. Derfor vurderer Teknik & Miljø, at de nærmeste naboer ikke vil blive udsat for lugtgener, som overstiger et acceptabelt niveau.

Det skal dog nævnes, at der kan forekomme kortvarige perioder med lugtgener i forbindelse med udspredning af husdyrgødning, men generne i forbindelse med dette vurderes ikke at blive øget som følge af udvidelsen på Brændegård.

Med hensyn til støv- og støjgener er Teknik & Miljø's vurdering, at udvidelsen ikke vil medføre større gener for omboende. Det vurderes, at støjgener fra produktionen er meget begrænsede og vil være uændrede i forbindelse med udvidelsen.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Støjniveauet er ved det nuværende produktionsanlæg meget lavt, idet der er tale om et støjsvagt ventilationsanlæg, og da foderblanding foretages indendørs i lydisolerede rum. Støjniveauet forventes kun øget ubetydeligt, idet der i den nye smågrisesektion også opsættes nyeste teknologi inden for ventilation.

Der vil kunne forekomme støj fra ekstern og intern transport. Trafikken til og fra Brændegård går af fælles privat vej, Brændegård ligger andensidst på vejen. Da udvidelsen kun medfører et meget begrænset antal ekstra transporter til og fra Brændegård, vurderer Teknik & Miljø, at der ikke vil være væsentligt øgede støjgener for omkringboende forbundet med udvidelsen.

Der sker ingen ændringer i bekæmpelsen af fluer og skadedyr i forbindelse med udvidelsen. Det er Teknik & Miljø's vurdering, at følges vilkårene 2.13.1 og 2.13.2 i den eksisterende miljøgodkendelse, burde der ikke opstå fluegener og rotteproblemer.

Teknik & Miljø vurderer, at anvendelse af lys i den nye smågrisesektion på Brændegård ikke vil medføre væsentlige lysgener for omkringboende, forbipasserende eller landskabelige hensyn, da der ikke opsættes projektører eller andre kraftige lyskilder.

13 Vurdering af anvendelse af bedste tilgængelige teknik

Bedste Tilgængelige Teknik – BAT (Best Available Techniques) – er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse emission af ammoniak, lugt, drivhusgasser eller begrænse energiforbruget. Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrgodkendelsesloven.

Miljøstyrelsen har fået udarbejdet beskrivelser af en række relevante teknikker og teknologier med en dokumenteret miljøeffekt inden for fodring, staldindretning, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning (Teknologiblade). Teknologibladene indeholder ligeledes tal for miljø- og driftsøkonomi. De teknikker og teknologier, som er beskrevet heri, har dannet grundlag for fastsættelsen af vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Anvendelse af teknikker, der er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiblade, sikrer, at der er foretaget en vurdering af teknikkenes virkninger på miljøet, og at teknikken kan anvendes på økonomisk mulige vilkår under danske produktionsforhold. I vurderingen er der samtidigt taget hensyn til eventuelle fordele og ulemper om lugt, arbejdsmiljø, dyrevelfærd m.v.

Teknik & Miljø har foretaget en vurdering af BAT anvendt inden for følgende kategorier på Krusegård: Energibesparende foranstaltninger, vandbesparende foranstaltninger, management, foderoplysninger, staldteknologi, gødningsopbevaringsanlæg og udbringningsteknik. I det efterfølgende gennemgås de enkelte punkter.

13.1 Energibesparende foranstaltninger

Den nye smågrisesektion forsynes med samme type ventilationsanlæg som eksisterende sektioner, dvs. undertryksventilation med diffust luftindtag og frekvensstyrede ventilatorer. Denne type anlæg kan resultere i, at der opnås en besparelse i elforbruget på op til ca. 50 % i forhold til traditionelle spændingsstyrede udsugninger. For at sikre, at ventilationsanlæggene kører optimalt og ikke bruger mere energi end nødvendigt rengøres og efterses disse jævnlige. Desuden er der i staldene anvendt den nyeste teknik inden for luftigheds- og temperaturfølere, som er med til at effektivisere energiforbruget. Der anvendes lavenergi lysstofrør til belysning. Lyset i slagtesvinestaldene er kun tændt efter behov inden for normal arbejdstid.

Der anvendes gyllekøling i såvel eksisterende polte-, løbe-, fare- og klimastald som den nye sektion til smågrise. Varmen, som trækkes ud af gylle, anvendes til at opvarme klimastald, farestald og

drægtighedsstald. Varmen fra gyllen overflødiggor derfor andre opvarmningskilder i staldene udover varmelamper i farestald. Da effektfaktoren for varmepumper typisk ligger på ca. 3, hvilket vil sige, at der genereres tre gange så meget varme, som varmepumpen bruger i strøm, er gyllekølingsanlægget med til at reducere det samlede energiforbrug på Brændegård.

Teknik & Miljø vurderer på denne baggrund, at der anvendes BAT på Brændegård i relation til at sikre, at energiforbruget på ejendommen er så lavt som muligt.

13.2 Vandbesparende foranstaltninger

På Brændegård opnås der vandbesparelser ved, at der anvendes drikkekopper, således at drikkevandspild undgås.

Endvidere opnås der en væsentlig besparelse i vandforbruget, idet vådfodret baseres på valle fra Klemensker Mejeri. Da en del af vallen er vand, vil det totale drikkevandsforbrug ikke blive øget ret meget i forbindelse med udvidelsen på Brændegård. Gårdens forbrug af drikkevand til svinene ligger væsentligt under normen for en besætning af denne størrelse.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene dagen efter vaskes med vaskerobot. Vaskerobotten monteres med en almindelig højtryksrensere og vasker efter et forprogrammeret program. Vaskerobotten vil kunne rengøre 80-90 % og en efterskylning vil derfor være nødvendig, hvilket dog ikke vil resultere i, at vandforbruget vil afvige fra normen.

Teknik & Miljø vurderer på den baggrund, at der anvendes BAT på Brændegård i relation til at reducere vandforbruget.

13.3 Management og Godt Landmandskab

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

På Brændegård er der taget følgende forholdsregler:

Overbrusningsanlæg anvendes i staldene i henhold til anbefalingerne fra Videnscenter for Svineproduktion for at sikre mindst muligt "svineri" på det faste gulv, hvilket giver en god staldhygiejne og dermed også en lavere ammoniakfordampning.

Driften planlægges, så der under normale omstændigheder aldrig er overbelægning i stierne. Der tages dog forbehold for eventuelle strejker på slagteriet eller lignende uforudsete omstændigheder, således at smågrisene ikke kan flyttes til Ndr. Ellebygård på samme måde som ved normale forhold.

Vand- og elforbrug opgøres en gang årligt.

Forbrugt mængde af foder opgøres i forbindelse med effektivitetskontrol.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle og brand m.v. er beskrevet.

Teknik & Miljø vurderer, at bedriften lever op til BAT-kravet inden for management.

13.4 Foderoplysninger

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring, hvilket der heller ikke er i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Der anvendes fasefodring og vådfoder med restløs fodring – dvs. rørene tømmes helt efter hver foderblanding. Vådfodring giver en bedre foderudnyttelse end tørfodring, og en mindre ammoniakfordampning. Foderet tilsættes fytase.

Teknik & Miljø vurderer, at der anvendes BAT inden for foderteknologi til svin.

13.5 Staldteknologi

Gulvtype

Den nye smågrisesektion indrettes med delvist fast gulv, iht. gældende lovkrav. Denne gulvtype anses for bedste tilgængelige teknologi til smågrise.

Gyllekøling

Herudover etableres der gyllekøling i den nye smågrisesektion, ligesom der allerede er i eksisterende sektioner til smågrise, polte og slagtesvin samt løbe- og farestald. Køling af gylle er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade.

Gyllekøling kan reducere ammoniakfordampningen fra gyllen i stalden, men effekten afhænger af staldtypen og af køleeffekten pr. m². Med baggrund i gennemførte forsøg er der opstillet følgende sammenhæng mellem køleeffekt og ammoniakreduktioner for stalde med traditionelt gyllesystem:

$$\text{Reduktion (\%)} = -0,004x^2 + x$$

hvor x = køleeffekt, W/m²

For det samlede gyllekølingsanlæg er der vilkår om en effekt på ammoniakreduktionen på 7 % ved en driftstid på 6570 timer om året svarende til 5,25 % ammoniakreduktion ved drift året rundt (8760 timer).

Da effektfaktoren for varmepumper typisk ligger på ca. 3, hvilket vil sige, at der genereres tre gange så meget varme, som varmepumpen bruger i strøm, kan gyllekøling producere store mængder varme. Varmen kan anvendes til rumopvarmning mm. På Brændegård anvendes den producerede varme til opvarmning af klimastald, farestald, løbestald og drægtighedsstald.

Gyllekøling medfører en reduktion i ammoniakemissionen fra stald afhængigt af dyrekategori og staldtype og køleeffekt. Som følge af et højere kvælstofindhold i gyllen ab stald forøges ammoniakemissionen fra lager og udbringning af gylle fra stalde med gyllekøling. Netto vil der dog stadigvæk være et højere kvælstofindhold i gyllen efter udbringning. Dette giver mulighed for at forøge markudbyttet, idet det forøgede indhold af kvælstof i gyllen er ammonium-N, der kan forventes at have en gødningseffekt svarende til handelsgødning.

Gyllekøling vurderes at være en robust teknik med en lang levetid, og anlægget kræver endvidere meget lidt vedligeholdelse.

Fravalg af forsurening og luftrensning

På Miljøstyrelsens liste over teknologier, som kan reducere ammoniakfordampningen fra staldanlæg med søer, smågrise eller slagtesvin er udover delvist spaltegulv og gyllekøling også svovlsyrebehandling af gylle og luftrensning.

Luftrensning vil betyde relativt store omkostninger pr. produceret enhed. Desuden vil luftrensning kræve løbende vedligeholdelse af teknikken samt driftsudgifter til el samt evt. syre (afhænger af hvilken type anlæg, der vælges).

Gylleforsuring vil også kræve en betydelig investering og efterfølgende driftsudgifter til el og syre samt vedligeholdelse af teknikken til gylleforsuringsanlægget. Der kan desuden være lugtgener forbundet med drift af gylleforsuringsanlæg. Der foreligger ikke erfaringer med kombinationen af gylleforsuring og efterfølgende separation af gyllen, og gylleforsuring harmonerer ikke så godt sammen med leverance af rågylle og fiber til biogasproduktion, idet disse ikke må være for sure.

Begge teknologier er fravalgt, og det er i stedet valgt at reducere ammoniakfordampningen ved brug af gyllekøling, som er en mindre kompliceret og mere driftssikker og væsentligt billigere teknologi. Ansøger har allerede etableret gyllekøling i eksisterende polte-, løbe-, fare- og klimastald og vil nu etablere i den nye smågrisesektion også. Endvidere opbevares gyllen i gyllelagune.

Teknik & Miljø vurderer, at ansøger anvender BAT inden for staldteknologi.

13.6 Opbevaring/behandling af gødning

Opbevaring

Der sker ingen ændringer i opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Opbevaringsanlæg er beskrevet i den eksisterende miljøgodkendelse. Nedenstående tekst er kopieret herfra.

Fortanken:

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, således at det hele tiden sikres at beholderen bund og vægge er tætte.
- Der er ingen spjæld, men alt overpumpes via neddykket rør

Fra staldene afledes rågyllen til denne beholder, hvorfra det ledes gennem separationsanlægget. Den faste fraktion opsamles i en container og køres til Biokraft A/S, mens væskefraktion ledes videre til gyllelagunen, hvor det opbevares frem til udspreddning.

Gyllelagune:

Gyllelagunen er en lukket ”pose” af en bundmembran og en overmembran. Under lagunen er der en sikkerhedsmembran, som er med til at forhindre et eventuelt udslip i at kunne sive ned.

Sikkerhedsmembranen er koblet med en kontrollbrønd, hvor der registreres, hvis der kommer væske ned på sikkerhedsmembranen. Lagunen er omgivet af jordvolde med hegn. Da der er tale om en lukket beholder, er ammoniakemissionen halveret i forhold til en ammoniakemission fra en åben beholder. Dette betyder også, at der er en større gødningsværdi i gyllen ved udbringning på marken. Desuden kommer der ikke regnvand ind i gyllen, hvilket sparer nogle læs transport, når gyllen skal bringes ud på

markerne. Det har nogle gange vist sig, at det kan være et problem at omrøre gyllen i lagunerne, men dette er ikke et problem på Brændegård, da det er den tynde væskefraktion, som opbevares i lagunen.

Teknik & Miljø vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. BREF.

Gylleseparation

Al husdyrgødning på bedriften separeres i et lavteknologisk Kemiraanlæg. Den faste fraktion leveres til Biokraft A/S, mens væskefraktionen udbringes på bedriftens arealer.

Der er flere fordele ved at anvende separeret gylle på markerne. Væskefraktionen er mere tyndtflydende end rågylle og trænger derfor hurtigere ned i jorden. Dette medfører, at ammoniakfordampningen bliver lavere end ved udbringning af rågylle. Endvidere ligger udnyttelsesprocenten på kvælstoffet i væskefraktionen på 85-100 %, hvorfor der sker en mindre udvaskning af kvælstof på arealer, der tildeles væskefraktionen sammenlignet med arealer, hvorpå der udspreddes rågylle.

Der sker ingen ændringer vedrørende gyllehåndtering i forbindelse med udvidelsen. En mere uddybende beskrivelse af separationsanlægget kan ses i den eksisterende miljøgodkendelse.

Teknik & Miljø vurderer, at der anvendes BAT i forhold til opbevaring og behandling af husdyrgødning.

13.7 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer, og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal. Der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb og søer og op til 10 m, hvor der er randzoner.

Da gyllen, som tildeles udspretningsarealerne, separeres, tildeles disse arealer udelukkende væskefraktionen. Væskefraktionen fra separering trænger hurtigt ned i jorden og lugter mindre ved udbringning og har en lavere ammoniakfordampning i forhold til rågyllen.

Gylle nedfældes på græsmarker og sort jord i henhold til lovkrav.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

13.8 Samlede ammoniakemission fra produktionen i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer, smågrise og slagtesvin

Ud fra teknologibladene har Miljøstyrelsen vurderet, hvilken kombination af teknikker og teknologier der efter en nærmere række kriterier kan betegnes som værende BAT. Dette munder ud i, at der er fastsat vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

Beregningen af emissionsgrænseværdi for ammoniak fra stald og lager fra Brændegård er foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledning fra maj 2011.

BAT-emissionskravet er beregnet i henhold til nedenstående:

714 søer i eksisterende stalde:

Løbestald*	31,51 DE
Farestald*	50,06 DE
Drægtighedsstald	84,47 DE

374 slagtesvin 35-110 kg i eksisterende stald* 10,72 DE

374 slagtesvin (polte) 35-104 kg i eksisterende stald* 9,60 DE

22.604 smågrise 7,2-35 kg i eksisterende stald* 127,20 DE

5.396 smågrise 7,2-35 kg i ny stald 30,37 DE

*Eksisterende stalde med gyllekøling – vilkår sidste miljøgodkendelse (7 % i 6.570 timer)

Den nye sektion til smågrise forsynes også med gyllekøling med samme effekt og driftstid. Det er således kun drægtighedsstalden, som ikke har gyllekøling.

714 søer x 2,86 kg NH₄-N/årsso** 2.042,04

374 slagtesvin x 1,0280 (korr. faktor) x 0,31*** 119,18

374 polte x 0,9205 (korr. faktor) x 0,30*** 103,28

22.604 smågrise i eks. stald x 1,1492 (korr. faktor) x 0,0366**** 950,78

5.396 smågrise i ny stald x 1,1492 (korr. faktor) x 0,0366

226,97

TOTAL

3.442, 24

** I forhold til søerne er den aktuelle emission pr so i husdyrgodkendelse beregnet til 2,95 kg N. Dette er større end kravet til eksisterende stalde i henhold til vejledningen fra Miljøstyrelsen i 2011. Her er emissionen fra løbe/drægtighed løsgående delvis spalte sat til 2,11 kg N/so og farestald kassestier delvis spaltegulv er sat til 0,75 kg N/so. Det vil sige total 2,86 kg N/so. I forhold til BAT er der derfor regnet med 2,86 kg N/so

*** For de eksisterende stalde er der anvendt faktiske værdier, idet beregninger i husdyrgodkendelse viser, at emissionen er mindre end de angivne værdier for eksisterende anlæg i vejledningen, men fortsat større end emissionsgrænseværdierne for nyanlæg (dog er den faktiske værdi for polte identisk med den i vejledningen angivne værdi for nyanlæg).

**** For eksisterende stalde til smågrise opfyldes krav til nye stalde under 20 DE allerede. Der er derfor regnet med emissionskravet som for nye stalde, dvs. 0,0366 korrigeret for vægt.

Vægtkorrektion smågrise: 7,2 – 35 kg
 $((35 - 7,2) (13,77 + 0,1733 (35 + 7,2))) / 510 = 1,1492$

Vægtkorrektion slagtesvin 35 – 110 kg:
 $((110 - 35) (13,77 + 0,1733(110 + 35))) / 2838 = 1,0280$

Vægtkorrektion polte 35 – 104 kg:
 $((104 - 35) (13,77 + 0,1733 (104 + 35))) / 2838 = 0,9205$

I henhold til Miljøministeriets vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er et totalt emissionsniveau på 3442,24 kg NH₄-N således opnåelig ved anvendelse af BAT på denne ejendom.

Ifølge beregning i husdyrgodkendelse.dk er den samlede ammoniakemission fra anlæggene i ansøgt drift 3336,36 kg NH₄-N pr. år. Ammoniakemissionen fra produktionen ligger derfor under den vejledende emissionsgrænseværdi.

Det generelle krav om, at ammoniakemissionen skal reduceres med 30 % i forhold til et fastlagt referencestaldsystem, er, som tidligere beskrevet, opfyldt med 564,15 kg N mere end nødvendigt.

På baggrund af ovenstående finder Teknik & Miljø, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen samt ressourceforbruget fra anlæg og arealer ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. husdyrgodkendelseslovens § 19. Endvidere vurderer Teknik & Miljø, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

14 Vurdering af hensynet til de landskabelige værdier

Brændegård er i henhold til Regionkommuneplan 2005 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle bygninger er opført i tilknytning til den eksisterende gård, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed.

Landskabeligt er Brændegård placeret for enden af en ca. 525 m lang fællesprivat vej, som grænser op til Nybrovej, som er en offentlig vej. Stuehuset er placeret mod syd i forhold til produktionsbygningerne. Nord for stuehuset er de oprindelige produktionsbygninger placeret og nord for disse er de nuværende produktionsbygninger placeret. Udvidelsen med den ekstra sektion til smågrise vil ske som en tilbygning på ca. 15 m af den eksisterende klimastald mod nord i alt ca. 450 m² ekstra.

Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er tale om væsentlige ændringer i ejendommens bygningsmasse, og det vurderes derfor ikke, at der sker væsentlige ændringer i landskabet omkring Brændegård.

Teknik & Miljø vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt. Teknik & Miljø vurderer endvidere, at alle bygge- og beskyttelseslinjer, er overholdt.

15 Vurdering af tiltag ved ophør af husdyrbruget

Udvidelsen påvirker ikke de forholdsregler, der tages, i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil ejendommens bygninger blive rengjort og vedligeholdt, således at ejendommen ikke vil fremtræde misligholdt. Teknik & Miljø vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

16 Vurdering af alternativer til beskrevet produktionsudvidelse

16.1 Alternative løsninger

Hvis ikke udvidelsen på Brændegård gennemføres, ville eventuelle ekstra smågrise skulle sælges fra eller eventuelt opdrættes på ansøgers anden ejendom Ndr. Ellebygård. Det vurderes imidlertid som langt det mest hensigtsmæssige, at udvidelsen sker her på Brændegård, hvor den ekstra sektion kan indgå i det samlede produktionsanlæg, som er lagt til rette til smågriseproduktion.

Teknik & Miljø vurderer derfor ikke, at der er alternative løsninger, som er bedre end det ansøgte.

16.2 0-alternativ

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Ansøger beskriver, at udvidelsen af produktionen på Brændegård ønskes for at fremtidssikre produktionen til effektivitetsstigninger (antal grise pr. årssø) samt for at kunne optimere produktionen på ansøgers anden ejendom Ndr. Ellebygård, hvor der er produktion af slagtesvin – i denne sammenhæng ændres afgangsvægten på smågrise til 35 kg.

0-alternativet er at bibeholde nuværende produktion på Brændegård. Det ville betyde, at der ikke ville være plads og godkendelse til at opdrætte eventuelle ekstra smågrise som følge af forventede kommende effektivitetsstigninger og hermed heller ikke kunne producere de flere slagtesvin, som de ekstra smågrise ville være blevet til.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde, at der ikke skabes grundlag for flere arbejdspladser blandt andet hos de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.) og på Danish Crowns slagteri i Rønne.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring Brændegård ikke øges yderligere. På baggrund af eksisterende data, besigtigelser og de udførte beregninger, er det dog Teknik & Miljø vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Brændegård, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Teknik & Miljø vurdering, at udvidelsen på Brændegård ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Brændegård end ved den nuværende produktion.

17 Afværgeforanstaltninger

17.1 Tekniske foranstaltninger

Der bliver i den nye smågrisesektion etableret gyllekøling, hvilket mindsker ammoniakfordampningen, og muligvis kan der opnås en reduktion i lugtudledningen, idet gyllen nedkøles, men der foreligger ikke resultater, som viser en signifikant forskel.

17.2 Fodermæssige forhold

Foderet tilsættes fytase, hvormed der opnås et lavere indhold af fosfor i husdyrgødningen.

18 Samlet konkluderende vurdering

Der er foretaget beregninger af ammoniakfordampningen og ammoniakdepositionen til omkringliggende naturarealer. Den øgede ammoniakdeposition som følge af besætningsudvidelsen vurderes ikke at påvirke naturtilstanden væsentligt. Desuden vurderes vandmiljøet ikke at blive påvirket væsentligt af næringsbelastning fra overfladisk afstrømning.

Kravet til 30 % reduktion af ammoniakfordampningen på udvidelsen i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006 er opfyldt, idet der er opnået reduktion i ammoniakfordampningen ved anvendelse af gyllekøling. Desuden er kravet om BAT-teknologi opfyldt inden for alle dele af produktionen.

Landskabeligt vurderes udvidelsen ikke at medføre væsentlige ændringer i landskabet omkring Brændegård, idet der er tale om en mindre udvidelse af en eksisterende staldbygning.

Med hensyn til nabogener er det Teknik & Miljø vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentligt større gener for naboerne omkring Brændegård end ved den nuværende produktion.

Ses der på projektets kortsigtede såvel som langsigtede virkninger på miljøet omkring ejendommen vurderes disse ikke at være af væsentlig betydning. Teknik & Miljø har vurderet, at den øgede ammoniakemission fra Brændegård ikke vil have en væsentlig negativ indvirkning på naturområderne, hverken på kort- eller langsiget.

Med hensyn til udspretningsarealernes placering ligger ingen arealer i nitratfølsomme områder i forhold til vandindvindning og ej heller i fosforbelastede områder. En part af udspretningsarealerne ligger dog inden for nitratklasse 1 i forhold til overfladevand. Udspretningsarealerne er behandlet i særskilte § 16-arealgodkendelser, og der er heri stillet vilkår, som sikrer, at kravene for nitratklasse 1 overholdes.

Samlet set vurderer Teknik & Miljø, at når miljøgodkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste

tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Teknik & Miljø vurderer, at indretning og drift af husdyrbrug, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Bilag 1

Bornholms Landbrug Landskab, Skov & Miljø <small>Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby Tlf. 5690 7800 Fax.</small>		
bygningsoversigt Brændegård		J.Nr. Målforhold: 1:1000
Dato: 20.09.2013 / 11:08:38		Init.: lj

